

Het Hogeland

Het Hogeland is één van de grootste en meest dunbevolkte gemeenten in ons land, en telt een groot aantal dorpen en kernen. Inwoners zijn hard geraakt door de gevolgen van de gaswinning. De gemeente kenmerkt zich door een relatief lage sociaaleconomische positie, toenemende vergrijzing en een voorzieningenniveau dat onder druk staat. Vanwege het uitgestrekte gebied en de aanwezigheid van risicolocaties is ondermijning een groeiend probleem. In de gemeente liggen volop kansen voor positieve ontwikkelingen. De propositie zet in op krachtige dorpskernen, het verbeteren van kansengelijkheid en een aanpak om jongeren op het juiste spoor te houden. Er wordt samengewerkt met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen. Het kabinet reserveert € 12,1 miljoen.

Regiocentra Groningen

Elf kernen in verschillende gemeenten in de provincie Groningen zullen op fysiek, sociaal en economisch terrein de komende 10-15 jaar een impuls krijgen. De analyse van de kernen is in de afgelopen periode opgesteld. Er wordt gewerkt aan een gezamenlijke aanpak en toekomstplannen voor de verschillende kernen worden opgesteld. Overheden werken hierbij samen met ondernemers, inwoners, culturele en kennisinstellingen, en maatschappelijke organisaties. De ontwikkeling van regiocentra is onderdeel van het gelijknamige Masterplan, en is een onderdeel van de Toekomstagenda Groningen. De propositie zet in op versterking van de brede welvaart in alle de genoemde kernen met een bovenregionaal voorzieningenniveau. Het kabinet reserveert € 20 miljoen.

Oost-Groningen

Oost-Groningen is een plattelandsregio. Inwoners wonen vaak al generaties in het gebied en voelen zich verbonden met hun grond en de gemeenschap. Door intergenerationele armoede, vergrijzing, ontgroening, verschraving van het voorzieningenniveau, een lage ervaren gezondheid en ondermijnende criminaliteit, staat de bestaanszekerheid van veel Oost-Groningers onder druk. De regio geeft in de propositie aan te willen werken aan gezond en gelukkig leven, een leven lang ontwikkelen en veilige, leefbare dorpen en wijken. Het kabinet reserveert € 12,5 miljoen.

Groningen-Noord

In Groningen-Noord staan de leefbaarheid en veiligheid onder druk. Inwoners hebben te maken met een stapeling van problemen rondom onderwijs, armoede, gezondheid, wonen en veiligheid. Het gebied bestaat uit kwetsbare buurten en wijken. Het gebied maakt onderdeel uit van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De propositie is gestoeld op een maatschappelijke coalitie van woningcorporaties, onderwijspartijen, inwoners en overheden naar een nieuwe sociale basis voor alle inwoners. De propositie bevat een brede en diverse aanpak. Het kabinet reserveert € 10 miljoen.

Zuidwest-Friesland

Zuidwest-Friesland is een uitgestrekte waterrijke plattelandsregio. Het is een aantrekkelijke regio om te wonen en te leven. De hechte samenleving in de kernen speelt hierin een belangrijke rol. 'De Mienskip' staat echter onder druk als gevolg van de sterke vergrijzing en ontgroening. Ook de bereikbaarheid van voorzieningen staat mede daardoor onder druk. Tevens versterken deze demografische veranderingen de krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast bestaan in de regio zorgen over het behoud van de kwaliteit van de leefomgeving als gevolg van grote opgaven zoals energie, wonen en water. De propositie kent een brede en diverse aanpak om de genoemde vraagstukken aan te pakken. Het kabinet reserveert € 17,5 miljoen.

Veluwe

De Veluwe is een groot aaneengesloten natuurgebied. Het gebied heeft te maken met druk op het gebied door recreatie en door landbouw. Bijna één miljoen mensen wonen op en nabij de Veluwe en dat aantal is groeiende. Daarnaast komen jaarlijks miljoenen bezoekers naar het gebied. Binnen de Veluwe zijn landbouwenclaves aanwezig en het gebied rondom de Veluwe is sterk agrarisch. Verder is sprake van verouderde vakantieparken met sociale problematiek. Op en

rondom de Veluwe werken meer dan veertig gemeenten en de provincie Gelderland samen om perspectief te bieden aan het gebied. De propositie bevat een brede aanpak op meerdere terreinen. Het kabinet reserveert € 20 miljoen.

Achterhoek

De Achterhoek is een innovatieve regio, met veel familiebedrijven en sterke sociale cohesie. Toch staat de brede welvaart in de regio onder druk door versnelde vergrijzing en ontgroening, grote opgaven in het landelijk gebied, krapte op de arbeidsmarkt en een rem op de groei van het MKB mede veroorzaakt door slechte bereikbaarheid en woningtekort. De propositie zet in op leefbare gemeenschappen, een toekomstbestendige arbeidsmarkt en een duurzame economie. Het kabinet reserveert € 25 miljoen.

Zwolle

De regio Zwolle is een uitgestrekt daily urban system. Hoewel het goed gaat met de brede welvaart, kent zowel het stedelijke gebied, als het landelijk gebied kwetsbaarheden. Zo heeft de regio een forse groeiopgave op het gebied van woningen en werkgelegenheid en maakt de ligging in een delta kwetsbaar voor klimaatverandering. De regio wil werken aan toekomstbepalende bedrijven als drijvende kracht; vitale kernen en gezonde buurten verspreid over de regio; en de omslag naar een natuur-inclusieve en klimaat-adaptieve regio. Het betreft een samenwerkingsverband van een groot aantal gemeenten en meerdere provincies. Het kabinet reserveert € 30 miljoen.

Stedendriehoek

De regio Stedendriehoek is een regio met aantrekkelijke steden en een groen buitengebied in Gelderland en Overijssel. De regio heeft vanwege haar ligging een flinke groeiopgave. De economische ontwikkeling staat onder druk vanwege een relatief lage arbeidsparticipatie, kwetsbaarheid van kleine MKB-bedrijven en een relatief hoge werkloosheid. Verder blijkt dat de sociale cohesie in het gebied afneemt. De regio wil werken aan het behouden van landschappelijke kwaliteiten, het versterken van het economisch klimaat en het versterken van onderlinge verbondenheid. Het kabinet reserveert € 20 miljoen.

Noord-Limburg

Noord-Limburg is een uitgestrekte regio met veel kleine kernen. Het is een gebied met een sterke agrarische sector, maakindustrie, zorg, recreatie en internationale logistiek. De regio staat bovenaan de lijst van regio's met de snelst afnemende beroepsbevolking. Voor het behoud van de brede welvaart en voor het behoud van voorzieningen is het cruciaal het kennis-ecosysteem en de innovatiekracht te bestendigen en te verhogen, om daarmee (jong) talent aan zich te binden. De propositie zet in op: transitie richting circulaire voedselproductie, het aantrekken en behouden van talent, het versterken van de gemeenschappen en het tegengaan van ondermijning. Het kabinet reserveert € 10 miljoen.

Midden-Limburg

Midden-Limburg is gebied met vitale dorpen en aantrekkelijke steden. Het is een gebied met veel natuurgebieden en met een landschap met hoge cultuurhistorische waarde. Het gebied wordt gekenmerkt door een grote agrarische sector, veel midden- en kleine bedrijven, retail en toerisme. Druk op de regio ontstaat door sterke verdroging van natuur en landbouw, door het wegtrekken van jongeren voor studie, en door de aantrekkingskracht van nabijgelegen regio's. De regio wil gezamenlijk aan deze onderwerpen werken en samen afwegingen maken. Het verbinden van regionale partners binnen de regio is onderdeel van de aanpak. Het kabinet reserveert € 20 miljoen.

West-Brabant

West-Brabant is een uitgestrekt gebied met enkele steden en veel verspreid liggende kernen. Het is een gebied met een vruchtbare bodem dat voedsel en plantaardige grondstoffen levert. De sector is zeer succesvol gebleken. Er is echter ook een keerzijde aan dit succes: het landschap, de

bodem- en watersystemen en de biodiversiteit staan onder druk. De propositie richt zich op het platteland en meer specifiek op de plantaardige sector. In de plantaardige sector zijn meerdere transitieën gaande en dat biedt kansen voor de regio. Er wordt gewerkt aan: het versterken van veerkracht en zelfredzaamheid van mensen, het verbeteren van de sociale en fysieke leefomgevingskwaliteit en het vergroten van het innovatievermogen in de plantaardige economie. Het kabinet reserveert € 15 miljoen.

Metropoolregio Eindhoven

Zuidoost-Brabant omvat zowel een sterk verstedelijkt hart als een omvangrijk landelijk gebied. De regio maakt een snelle groei door: de verwachting is dat het aantal inwoners de komende 20 jaar met 25% toeneemt. De sociale samenhang die nodig is om samen deze groei goed door te maken staat onder toenemende druk. Niet iedereen kan mee in het economische succesverhaal. Daarmee groeit de noodzaak om te investeren in de leefbaarheid, sociale samenhang en basisvaardigheden. Daar zetten de samenwerkende gemeenten met de propositie op in. Aan de reservering voor MRE is de voorwaarde verbonden dat het voorstel verder wordt uitgewerkt en duidelijk blijkt hoe de beoogde doelen in samenwerking met onder meer de regionale onderwijs- en zorgpartners worden aangepakt. Het kabinet reserveert € 20 miljoen.

Noord-Holland Noord

Noord-Holland Noord heeft te maken met een verschrompelende economie vanwege fysieke knelpunten rondom bereikbaarheid en netcongestie en door snelle ontgroening en vergrijzing van de beroepsbevolking. Vanwege een beperkt aanbod in werk, opleidingsmogelijkheden en cultuur op redelijke reisafstand, trekken jongeren weg. De instandhouding van voorziening is daardoor moeilijk. Om deze neerwaartse spiraal te keren, wil de regio werken aan beter leren, werken en leven bijvoorbeeld door te investeren in vernieuwende opleidingsconcepten in MBO en HBO, en bedrijven te ondersteunen om innovaties tot stand te brengen. Het kabinet reserveert € 32,5 miljoen.

Amsterdam Zuidoost

Amsterdam Zuidoost is een stadsdeel met meer dan 170 nationaliteiten, en een relatief jonge bevolking. De komende jaren wordt een forse groei verwacht van het aantal inwoners. Er is sprake van een opeenstapeling van achterstanden (schooluitval; werkloosheid; armoede; gezondheidsproblemen; gevoelens van onveiligheid en eenzaamheid). Om de achterstandspositie te verkleinen, is een lange termijn-aanpak uitgewerkt in het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Met deze propositie wil Amsterdam-Zuidoost aanvullend inzetten op het doorbreken van achterstelling in die buurten waar de problemen het grootst zijn. Het kabinet reserveert € 20 miljoen.

Metropoolregio Amsterdam-West (MRA-West)

In MRA-West blijft de milieukwaliteit, gezondheid en woontevredenheid ver onder het landelijk gemiddelde. Meldingen van hoge PFAS-waarden en luchtverontreiniging komen vaker voor dan elders in Nederland. Veel wijken zijn 'versteend'. Er is gezondheidsproblematiek in huishoudens die in een sociaaleconomische kwetsbare situatie verkeren. De achterstanden in ervaren fysieke, en mentale gezondheid nemen toe. Om patronen te doorbreken, investeert de regio gebiedsgericht waarbij fysieke ingrepen direct worden gekoppeld aan sociale programmering. Het kabinet reserveert € 20 miljoen.

Drechtsteden-Gorinchem

De regio Drechtsteden-Gorinchem speelt een grote rol op het vlak van innovatie, technologie en toepassingen in de maakindustrie. Een kwart van de beroepsbevolking werkt in deze sector. Internationale concurrentie maakt de economie kwetsbaar. Dat heeft een negatief effect op het perspectief van de inwoners en de leefbaarheid van de regio. De regio wil inzetten op bestaanszekerheid en kansgelijkheid, gezonde en verbonden oevers en inwoners, en toegepaste innovatie voor een duurzame delta. Op basis van opgedane inzichten is in de regio meer aandacht ontstaan voor het snijvlak tussen gezondheid, bestaanszekerheid en leefomgeving.

Er wordt verbinding met de wetenschap gezocht om gericht te kunnen leren en lessen beter te kunnen borgen. Het kabinet reserveert € 25 miljoen.

Zuid-Hollandse Delta

De noordrand van de Zuid Hollandse Delta blijft substantieel achter ten opzichte van de groei in het havengebied. Er is sprake van tekorten op de arbeidsmarkt, kansenongelijkheid, het verdwijnen van voorzieningen, kwetsbare wijken en het verenigingsleven staat onder druk. Ook is de regio onvoldoende voorbereid op de naderende landbouw- en energietransities. De propositie zet in op toekomstgericht leren, werken en ondernemen. Daarnaast wordt gewerkt aan een duurzame en veerkrachtige leefomgeving. De samenwerking tussen overheden, ondernemers en onderwijs worden verder verstevigd. Het kabinet reserveert € 10 miljoen.

Waterwegregio

De Waterwegregio kampt met grootstedelijke problemen, terwijl de regio vooral bestaat uit middelgrote gemeenten, met kleine kernen, die een dorps karakter kennen. De economische groei en elementen van brede welvaart staan onder druk en de werkloosheid is zeer hoog. De omgevingskwaliteit is slecht. De leefbaarheid in een aantal wijken staat steeds meer onder druk. Bewoners ervaren een toenemende overlast en voelen zich onveilig. Het gebied is opgenomen in het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De propositie wil een impuls geven aan leefbaarheid in wijken, betere toegang tot bestendig werk voor inwoners en doorbraken tot stand brengen in het kader van duurzaam en circulair wonen en werken. Het kabinet reserveert € 17,7 miljoen.

Delft-West

Delft West is in de jaren '60 ontstaan als gevolg van snelle bevolkingsgroei. In Delft West wonen veel kwetsbare bewoners. Veel van hen hebben een beperkte zelfredzaamheid en ook de 'samenredzaamheid' staat onder druk. In het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid wordt gewerkt aan het bestrijden van armoede, veerkracht en weerbaarheid, leren, veiligheid, en het verduurzamen en verbouwen van woningen. Het ontbrak nog aan een aanpak die ontmoeting faciliteert, meer passend, toegankelijk en praktisch onderwijs organiseert en zorgt voor een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Aan de hand van de propositie willen de partners samen aan de slag met deze thema's. Het kabinet reserveert € 12,3 miljoen.

Sint Eustatius

Het eiland Sint Eustatius (of Statia), maakt deel uit van Caribisch Nederland. Ondanks het mooie landschap en de rijke biodiversiteit, kampt het eiland met complexe, meervoudige sociaaleconomische opgaven. Er is sprake van armoede, een relatief laag opleidingsniveau, hoge werkloosheid, gezondheidsproblemen als suikerziekte en overgewicht en gebrekkige sociale cohesie. Daarnaast ervaren inwoners én bezoekers economische achteruitgang in het toerisme. Om meer bezoekers aan te trekken, richt het eiland zich op het versterken van het cultureel, historisch en natuurlijk erfgoed, met eilandmarketing en oog voor passende herdenking van het slavernijverleden. Volgens de propositie gaat het eiland zich daarnaast inzetten voor meer baankansen in de gezondheidszorg en meer fysieke, toegankelijke zorglocaties. Het kabinet reserveert € 10 miljoen.

Saba

Saba staat onder andere bekend om haar ongerepte natuur, een inclusieve en diverse gemeenschap, en rustige levensstijl. Voor de inwoners op het eiland zijn echter maar zeer beperkte ontwikkel- en scholingsmogelijkheden op het eiland. Specifieke kennis moet worden ingevlogen. Met de propositie wil Saba zich richten op duurzame economische groei, door het vergroten van het onderwijs- en ontwikkelmogelijkheden voor bewoners van de meest kwetsbare wijk St. Johns. De inzet is om de aantrekkelijkheid van scholingsinitiatieven te versterken door een laagdrempelige en multifunctionele wijklocatie te realiseren, gekoppeld aan sport en gezondheid. Het kabinet reserveert € 5 miljoen.